

АНОТАЦІЯ

Кая С. Місто як міф в українській і турецькій прозі постмодерну: особливості авторських та національних репрезентацій. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 «Філологія» (03 – Гуманітарні науки). – Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ, 2021.

Дисертацію присвячено визначенню особливостей авторських та національних репрезентацій міста-міфу в українській і турецькій прозі кінця ХХ – початку ХХІ ст. Об'єктом дослідження є романи сучасної української («Мальва Ланда» Ю. Винничука, «Кохання в стилі бароко» В. Даниленка, «Місто з химерами» О. Ільченка, «Живий звук» А. Кокотюхи) і турецької («Біла фортеця», «Мене називають Червоний», «Чорна книга», «Мовчазний дім», «Сніг» О. Памука) художньої урбаністики. Вибір цих різножанрових текстів зумовлений спільною для них тенденцією до міфологізації топосу міста; зв'язком їхньої урбаністичної тематики із комплексом проблем національної, особистісної чи мистецької ідентичності; приналежністю авторів до генерації письменників доби постмодерну, що уможливило аналіз запропонованих ними художніх варіантів (моделей) міста-міфу з погляду прийняття чи дистанціювання від характерної для постмодерністського письма поетики; роллю авторів у формуванні парадигми художнього урбанізму в національних літературних традиціях. Предметом дослідження є міфологічний аспект образу міста, традиційне і новаторське у творенні його міфології, кореляція авторського, національного і світового первнів в українській і турецькій урбаністичній прозі кінця ХХ – початку ХХІ ст. Мета дисертаційної роботи полягає у визначенні спільного і відмінного в авторських і національних репрезентаціях міста як міфу у творах турецької та української прози доби постмодерну.

Теоретичний аналіз наукових джерел уможлиблює визначення проблеми специфіки міфопоетичної інтерпретації образу міста в українській і турецькій літературах як поліаспектної й міждисциплінарної. А ступінь дослідженості в сучасному українському літературознавстві зумовлює потребу в компаративному вивченні цієї проблеми. Засвідчено, що застосування різних наукових методик і підходів дозволяє всебічно розглянути міфологічний аспект дискурсу міста: історико-літературний метод уможлиблює визначення національної специфіки трактування образу міста у його діахронічній проєкції; порівняльно-типологічний – встановлення і порівняння своєрідності української та турецької художньої урбаністичної парадигми; типологічний – зіставлення класичного, модерного і постмодерного образу міста в українській і турецькій літературах; герменевтичний – тлумачення художніх текстів, їхніх образів і мотивів; структурно-семіотичний – виявлення та характеристики особливостей художньо-образних авторських моделей міста-міфу; архетипно-міфологічний – аналіз архетипів, міфологем і міфем, які структурують образ міста в текстовому просторі; інтертекстуальний – вияв міжтекстових зв'язків як характерної ознаки поетики творів доби постмодерну і одного зі способів відтворення палімпсестності міста-міфу; імагологічний – врахування особливостей образу міста і його мешканців у національній традиції. Враховано синхронний і діахронний аспекти аналізу образу міста та дослідницьку оптику постколоніальних студій щодо питань, пов'язаних зі специфікою національної, особистісної, релігійної, культурної ідентичностей. Для розуміння національно-індивідуальних смислів інтерпретації міфологеми міста залучено широке поле релігійного, історичного, суспільно-політичного та культурно-історичного контекстів.

У дисертації простежено та виокремлено основні етапи еволюції теми міста в турецькій та українській літературах; уточнено і верифіковано поняттєво-категоріальний апарат дослідження міста як міфу; визначено параметри та особливості авторських репрезентацій міста як сакрального хронотопу; проаналізовано художні варіанти інтерпретації міста простором

віднайдення/втрати ідентичності (особистісної, культурно-мистецької, національної, релігійної тощо); окреслено змістово-стилістичні риси типологічних різновидів міфомоделі міста як профанного хронотопу; зіставлено авторські варіанти художнього осмислення чужого міського простору, химерного ентропійного міста, міста-геронтопії; проаналізовано моделі людини міста крізь призму міфологічного сценарію ініціації в українській і турецькій урбаністичній прозі; окреслено специфіку авторської інтерпретації самотності людини міста як нового міфогероя урбаністичного тексту; визначено точки дотику проблематики сучасної турецької та української урбаністичної прози з культурними та ідеологічними міфами національних дискурсів.

Систематизовано понятійний апарат дослідження, до складу якого увійшли: міський міфопростір і міський міфочас та їхні різновиди (сакрохронотоп, втрачений сакральний простір, гетеротопос, химерний хронотоп, фіктивний урбаністичний топос, топоекфразис, ентропійний простір, геронтопія), людина міста як новий міфогерой, герой поразки тощо. Зроблено висновок, що міфологія міста – це універсальна ідея Міста, яка корелює з локальними міськими міфами, сформованими на основі національних культурних традицій, які «пропущені» в літературному творі крізь призму індивідуального життєвого досвіду персонажів і є авторським варіантом художньої картини світу. Авторською репрезентацією міста визначено художній образ міста, зумовлений задумом письменника, контекстом (національною і світовою літературною традицією художньої урбаністики) і специфікою історико-літературної доби. Способами оприявлення авторської репрезентації зазначено тематично-аксіологічну зорієнтованість твору – його проблематику; сюжетну модель художнього топосу, прийоми його предметно-образної конкретизації тощо; особливості архітекtonіки тексту і його жанрової специфіки; поетологічні засоби ідіостилю; авторську ідейно-естетичну оцінку настанову. Національною репрезентацією міста названо сукупність авторських репрезентацій певної історико-літературної доби з такими

обов'язковими елементами, як спрямованість на реалістичне чи метафоричне відтворення національно маркованих топосів; порушення проблематики, що відображає специфіку історичного, культурного, духовного буття нації; «діалог» із національною традицією інтерпретації образу міста.

Простежено основні етапи формування міського тексту в українській і турецькій літературах. Встановлено, що художня урбаністика як феномен літератури доби постмодерну – це результат тривалого в часі й різноманітного за варіантами тлумачення процесу, символічними «кроками» якого є наповнення образу міста ідейно-художнім змістом і перетворення його на окремий топос літературного твору; формування лейтмотиву й цілісної урбаністичної теми, де основні характеристики персонажів визначаються їхнім буттям саме в просторі міста; функціонування урбаністичного дискурсу в кожному письменстві, зміст й особливості якого зумовлені авторськими репрезентаціями міського тексту як варіантами трансформації традиції художнього осмислення міста в національній і світовій літературі загалом.

Здійснено порівняльний аналіз урбаністичних романів сучасної турецької та української прози. На основі спільного визначення їх у парадигмі неоміфологічних текстів виокремлено основні авторські художні моделі міста-міфу, які структурують національну репрезентацію кожної з досліджуваних літератур. Чинниками певних моделей зазначено міфологему міста; тип хронотопу; жанрову характеристику твору як елемента ідіостилю письменника. Зроблено висновок, що основними художніми репрезентаціями міста-міфу в українській і турецькій прозі доби постмодерну є «місто-маскарад» із фіктивним хронотопом у псевдоісторичному романі («Біла фортеця» О. Памука); «місто-мистецький витвір» із хронотопом топоекфразисом у двох різновидах: «місто-східна мініатюра» в романі-містерії «Мене називають Червоний» О. Памука і «місто-витвір архітектури» із гетерохронотопом (минуле і теперішнє, реальне і містичне) у романах-квестах «Місто з химерами» О. Ільченка і «Кохання в стилі бароко» В. Даниленка; «місто-сміттярка» з гетеротопосом (химерний і реальний, теперішнє і минуле)

у бурлескно-травестійному романі-лабіринті «Мальва Ланда» Ю.Винничука; «місто-книга» з гетеротопом (хімерний (книжний) і реальний) у романі-енциклопедії «Чорна книга» О. Памука; «місто-пастка» з хронотопом-геронтопією в осучасненій сімейній хроніці «Мовчазний дім», у романі-розслідуванні «Сніг» О. Памука та «адреналіновому» романі «Живий звук» А. Кокотюхи.

На основі проаналізованих романів виокремлено «людину міста» як новий тип міфогероя і дві основні моделі реалізації ним життєвих сценаріїв у межах міського простору. Акцентовано на зумовленості обох моделей постмодерністським світо- і самовідчуттям протагоністів, які втратили ознаки архетипного прообразу героїчного типу. Перша модель – шлях ініціації персонажа, притаманна романам з історичним чи псевдоісторичним хронотопом. Друга модель – шлях людини міста до усвідомлення своєї екзистенційної самотності (персонаж типу «герой поразки») в романах із гетерогенним хронотопом або топосом сучасного міста.

Визначено роль національного і світового художнього інтертексту у формуванні топосу міста в досліджуваних творах. Автори апелюють до класичних текстів, діалогізуючи з традицією міфологізації картини світу, складником якої є міський хронотоп як простір існування людини. Виявлено імпліцитні та експліцитні форми міжтекстових зв'язків, які увиразнюють образ і концепцію міста-міфу в українських і турецьких урбаністичних романах. Досліджено, що спільною текстуальною ознакою романів О. Памука, Ю. Винничука, В.Даниленка, О. Ільченка та А. Кокотюхи є виразна інтертекстуальність. Як типова для постмодерністських творів авторська стратегія вона спрямована значною мірою на міфологізацію тексту і зокрема на формування міфології топосу міста. Інтертекстуальні коди проаналізованих урбаністичних романів – це переосмислені письменниками мотиви та образи різних художніх традицій. Ремінісценції та алюзії світової літератури (мотиви двійництва, маскараду, художній потенціал оніричної парадигми тощо) письменники поєднують із національним українським (давня і нова українська

література, твори радянського періоду тощо в романах Ю. Винничука, О. Льченка, В. Даниленка, А. Кокотюхи) і турецьким (традиції театру Карагьоз, мотиви суфійської літератури тощо в романах О. Памука) інтертекстом.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в тому, що: вперше в сучасному літературознавстві здійснене компаративне дослідження української і турецької прози кінця ХХ – початку ХХІ ст. з проєкції відтворення образу міста як міфу; узагальнено й осмислено поняття «міфологія міста», «міський міфопростір», «міський міфочас», «людина міста як міфогерой». Здійснено спробу окреслити національну специфіку художньої рецепції образу міста в сучасному турецькому й українському романі, сформовану на ґрунті авторських репрезентацій. Вперше проаналізовано художні моделі міста в турецькій та українській прозі доби постмодерну, визначено їхню специфіку як варіантів індивідуально-авторських та національних репрезентацій. Досліджено роль текстів національної і світової культури у формуванні авторських репрезентацій образу міста як міфу.

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що вони можуть бути застосовані для подальшого вивчення художнього дискурсу міста загалом і для порівняльних досліджень сучасної турецької та української урбаністичної прози зокрема. Основні положення дисертаційної праці можуть бути використані у викладанні історико-літературних дисциплін і курсу порівняльного літературознавства, спецкурсів із питань компаративістики (міфопоетики урбаністичного тексту) та написанні різножанрових наукових студій.

Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що проблема особливостей авторських та національних репрезентацій міста як міфу в українській і турецькій літературах ще не знайшла вичерпного висвітлення в сучасному літературознавстві, а отже, є широким полем для подальшого наукового пошуку і конструктивної дискусії. Серед інших аспектів дослідження потребує подальшої розробки теоретичне обґрунтування міфологія міста як

сучасної інтерпретації міського простору; визначення алгоритму аналізу міста-міфу в національних репрезентаціях різних історико-літературних періодів.

Ключові слова: місто, міф, свій-чужий, семіотика, автор, урбаністика, хронотоп, ідентичність, українська література, турецька література, постмодерн, роман, поетика

SUMMARY

Kaya S. The city as a myth in Ukrainian and Turkish prose of postmodernity: features of the author and national representations. – Manuscript.

Thesis for a Doctoral degree in Philosophy: Research specialties 035 “Philology” (03 – Humanitarian sciences). – Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, 2021.

The dissertation aims to define the characteristic aspects of the author's and national representations of the city-myth in the Ukrainian and Turkish prose of the late twentieth and the beginning of the twenty-first centuries. The object of research is the novels of modern Ukrainian (*Malva Landa* by Yuriy Vynnychuk, *Love in the Baroque style* by Volodymyr Danylenko, *The City with Chimeras* by Oles Ilchenko, *The Living Sound* by Andrii Kokotiukha) and Turkish (*The White Castle*, *My Name Is Red*, *The Black Book*, *Silent House*, and *Snow* by Orhan Pamuk) urban literature. These texts are selected owing to the following factors: the common tendency to mythologize the topos of the city; the connection of urban themes of various genres with a set of problems of national, personal, or artistic identity; the affiliation of the authors to the generation of the postmodern era writers, which made it possible to trace the author's variants (models) of the image of the city-myth through the prism of acceptance or distancing from the poetics characteristic of this era; the role of authors in the formation of the paradigm of artistic urbanism in national literary traditions. The subject of research is the mythological aspect of the image of the city, the tradition and innovation in the creation of the mythology of the city, the

correlation of authorial, national, and world fundamentals in Ukrainian and Turkish urban prose at the turn of the twenty-first century. The purpose of the dissertation is to establish the common and differences in the author and national representations of the city as a myth in the works of Turkish and Ukrainian prose of the postmodern era.

Theoretical analysis of scientific sources makes it possible to determine the problem of the specifics of the mythopoetic interpretation of the image of the city in Ukrainian and Turkish literature as multifaceted and interdisciplinary. At the same time, the scope of research in modern Ukrainian literary criticism necessitates a comparative study of this problem. The application of different scientific methods and approaches allows to comprehensively evaluate the mythological aspect of the city discourse: the historical-literary method makes it possible to determine the national specifics of the interpretation of the city image in its diachronic projection; comparative-typological method helps to establish and compare the particularity of the Ukrainian and Turkish artistic urban paradigm; typological method compares classical, modern and postmodern image of the city in Ukrainian and Turkish literature; hermeneutic method aids to interpret the artistic texts, their images and motives; structural-semiotic method identifies and characterise the features of artistic and figurative authorial models of the city-myth; archetypal-mythological method analyses the archetypes, mythologemes and mythemes that structure the image of the city in the text space; intertextual method assists to manifest the intertextual connections as a characteristic feature of the postmodern poetics and one of the ways to reproduce the palimpsest of the city-myth; imagological method considers the peculiarities of the image of the city and its inhabitants in the national tradition. The synchronous and diachronic aspects of the analysis of the image of the city and the research optics of postcolonial studies on issues related to the specifics of the national, personal, religious, cultural, etc. identity are taken into account. A wide field of religious, historical, socio-political, and cultural-historical contexts aids in understanding the national-individual meanings of the interpretation of the mythology of the city.

The dissertation studies and highlights the main evolution stages of the theme of the city in Turkish and Ukrainian literature; specifies and verifies the conceptual and categorical apparatus of research of the city as a myth; determines the parameters and features of the author's representations of the city as a sacred chronotope. Furthermore, the study analyses artistic variants of the city's interpretation as the space of finding / losing identity (personal, cultural-artistic, national, religious, etc.); outlines the semantic and stylistic features of typological varieties of the mythomodel of the city as a profane chronotope; compares the author's variants of artistic comprehension of the foreign urban space, chimeric entropic city, city-gerontopia; examines the models of the man of the city through the prism of the mythological scenario of initiation in Ukrainian and Turkish urban prose; outlines the specifics of the author's interpretation of the loneliness of the man of the city as a new mythohero of the urban text; identifies the points of contact between the problems of modern Turkish and Ukrainian urban prose with cultural and ideological myths of national discourses.

The study systematizes the conceptual apparatus which includes: the urban mythospace and urban mythological time and their varieties (sacrochronotope, lost sacral space, heterotopos, chimeric chronotope, fictitious urban topos, topoecphrasis, entropic space, gerontopia), the character of the man of the city as a new mythohero, the hero of defeat, etc. It is concluded that the mythology of the city is a universal idea of the City, which correlates with local urban myths, formed based on national cultural traditions and viewed in the literary work through the prism of individual life experience of the characters as an author's version of the world. The artistic image of the city created with the author's idea, context (national and world literary tradition of urban literature), and the specifics of the historical and literary era determine the concept of the author's representation of the city. The author's representation is identified by the following: the thematic and axiological orientation of the work, namely, its problems; the plot model of artistic topos, methods of its subject-image concretization, etc.; features of text architecture and genre specificity of the work; poetic means of idiostyle; author's ideological and aesthetic guidelines. The national representation of the city is a set

of author's representations of a certain historical and literary era with the obligatory elements: the focus on realistic or metaphorical reproduction of nationally marked topos; the appeal to the issues that reflect the specifics of the historical, cultural, spiritual life of the nation; the “dialogue” with the national tradition of interpreting the image of the city.

The thesis traces the main stages of the formation of the urban text in Ukrainian and Turkish literature. The artistic urbanism as a phenomenon of postmodern literature is the result of a long and varied in its interpretation process, with symbolic “steps” of filling the image of the city with ideological and artistic content and turning it into a separate topos of a literary work; formation of a leitmotif and a holistic urban theme, where the main characteristics of the characters are determined by their existence in the space of the city; the functioning of urban discourse in every writing, the content, and features of which are due to the author's representations of the urban text as options for transforming the tradition of artistic understanding of the city in national and world literature in general.

The study comparatively analyses the urban novels of modern Turkish and Ukrainian prose. Based on their common definition in the paradigm of neomythological texts, we single out several author's artistic models of the city-myth, which structure the national representation of each of the studied kinds of literature. The mythology of the city, chronotope type, genre characteristics of the work as an element of the writer's idiosyncrasy are determinants of certain models. As concluded, there are several major artistic models of the city-myth in the Ukrainian and Turkish prose of the postmodern era: “city-masquerade” with a fictitious chronotope in the pseudo-historical novel (*The White Castle* by Orhan Pamuk); “city-work of art” with a chronotope topoephrasis in two varieties, “city-eastern miniature” in the mystery novel *My Name Is Red* by Pamuk and “city-work of architecture” with a heterochronotope (past and present, real and mystical) in novels-quests *The City with Chimeras* by Oles Ilchenko and *Love in the Baroque style* by Volodymyr Danylenko; “city-garbage” with heterotopos (bizarre and real, present and past) in the burlesque-travesty *Malva Landa* by Yuriy Vynnychuk; “city-book” with heterotopos (bizarre

(book) and real) in the novel-encyclopedia *The Black Book* by Orhan Pamuk; “city-trap” with a chronotope-gerontopia in the modern family chronicle *Silent House* and investigation novel *Snow* by Orhan Pamuk and the “adrenaline novel” *The Living Sound* by Andrii Kokotiukha.

Based on the analyzed novels, we single out the “man of the city” as a new type of mythohero and two main models of his realization of life scenarios within the urban space. Emphasis is placed on the conditionality of both models by the postmodern world and the self-consciousness of the protagonists, who have lost the features of the archetypal prototype of the heroic type. The first model is the way of character initiation, which is typical of novels with historical or pseudo-historical chronotopes. The second model is the path of a man of the city to the realization of his existential loneliness (the hero of defeat) in novels with a heterogeneous chronotope or topos of the modern city.

The research determines the role of national and world artistic intertext in the formation of the topos of the city in the studied works. The authors appeal to classical texts, dialogizing with the tradition of mythologizing the picture of the world, a component of which is the urban chronotope as a space of human existence. Implicit and explicit forms of intertextual connections are identified; they express the image and concept of the myth city in Ukrainian and Turkish urban novels. The study determines a pronounced intertextuality a common textual feature of the novels by Orhan Pamuk, Yuriy Vynnychuk, Volodymyr Danylenko, Oles Ilchenko, and Andrii Kokotyukha. As typical for postmodern works, the author's strategy is aimed largely at the mythologizing of the text and in particular at the formation of the mythology of the topos of the city. The intertextual codes of the analyzed urban novels are motives and images of different artistic traditions reinterpreted by the writers. Reminiscences and allusions of world literature (motives of duality, masquerade, the artistic potential of the oneiric paradigm, etc.) the writers combine with national Ukrainian (ancient and modern Ukrainian literature, works of the Soviet period, etc. in the novels of Vynnychuk, Ilchenko, Danylenko, Kokotyukha) and Turkish

(Karagyozy Theater traditions, motives of Sufi literature, etc. in Pamuk's novels) intertext.

The scientific novelty of the obtained research results is as follows: in modern literary criticism, it is the first comparative study of Ukrainian and Turkish prose of the late twentieth and the beginning of the twenty-first centuries from the projection of the image of the city as a myth; the notions of “mythology of the city”, “urban mythospace”, “urban mythotime”, “man of the city as a mythohero” became generalized and recognized. The dissertation attempts to outline the national specifics of the artistic reception of the image of the city in the modern Turkish and Ukrainian novel formed based on the author's representations. Additionally, it analyzes the artistic models of the city in the Turkish and Ukrainian prose of the postmodern era, determines their specificity as variants of individual-author and national representations. Furthermore, it investigates the role of texts of national and world culture in the formation of the author's representations of the image of the city as a myth.

The practical significance of the research results is that they can be used for further study of the artistic discourse of the city in general and comparative studies of modern Turkish and Ukrainian prose in particular. The main provisions of the dissertation can be used in teaching historical and literary disciplines and a course of comparative literature, special courses on comparative studies (mythopoetics of urban text), and writing various genres of scientific studies.

The study suggests that the problem of the author's and national representations of the city as a myth in Ukrainian and Turkish literature has not yet found comprehensive coverage in modern literary criticism, and therefore is a wide field for further scientific research and constructive discussion. Among other aspects, the study requires further theoretical substantiation of the mythology of the city as a modern interpretation of urban space; determination of the algorithm of the analysis of the city-myth in the national representations of different historical and literary periods.

Keywords: city, myth, semiotics, author, urbanism, chronotope, identity, Ukrainian literature, Turkish literature, postmodern, novel, poetics.

Publication in a scientific periodical of foreign country, which is a member of the Organization for Economic Co-operation and Development and the European Union

1. Kaya S. The chimeric space in the urban novel of the postmodern era: two author's versions (based on the works by Orhan Pamuk and Yuriy Vynnychuk) (Khymernyi prostir urbanistychnoho romanu doby postmodernu: osoblyvosti avtorskykh reprezentatsii (na materialy tvoriv O. Pamuka i Yu. Vynnychuka)). *Science and Education a New Dimension. Philology, IX (73)*, Issue: 248, 2021. p. 46–51 (Hungary).

Publications in the journals included in the list of scientific professional publications of Ukraine with the assignment of category "B"

2. Kaya S. The text of the city in the text of the novel: the Turkish version (Tekst mista v tekst romanu: turetska versia). *Literary process: Methodology, Names, Trends*. 2016. №7. p. 178–182.

3. Kaya S. Mythologization of Istanbul in the novel “The White Castle” by Orhan Pamuk (Mifolohizatsiia Stambula v romani Orkhana Pamuka «Bila fortetsia»). *Literary process: Methodology, Names, Trends*. 2017. №9. p. 105–111.

4. Kaya S. Development and modification of the theme of the city in Ukrainian and Turkish literatures (Rozvytok ta modyfikatsiia obrazu mista v ukrainskii i turetskii literaturakh). *Studia Philologica*. 2017. №9. p. 179–189. ISSN 2311-2425

5. Kaya S. Peculiarities of the chronotope through the prism of identity problem of the urban novel character. (Osoblyvosti khronotopu kriz pryzmu problemy identychnosti personazha urbanistychnoho romanu). *Literary process: Methodology, Names, Trends*. 2019. №13. p. 116–122.

Publications that additionally reflect the results of the study

6. Kaya S. The dream as a special chronotope of the «Istanbul text» by Orhan Pamuk (Son yak spetsyfichnyi chaso-prostir «stambulskoho tekstu» Orkhana Pamuka). *Scientific Proceedings of Ostroh Academy National University: Philology Series*. Issue. 64, 2017. p. 148–151.

7. Kaya S. Conceptual terminological coordinates of modern mythourbanism (Poniattievo-terminolohichni koordynaty suchasnoi mifourbanistyky). *Young Scientist*. 2017. №11(51). p. 242–248.

8. Kaya S. The author's versions of the initiation of the urban text protagonist (based on Orhan Pamuk's novels "The White Castle", "My Name Is Red", "The Black Book" (Avtorski varianty initsiatsii protahonista urbanistychnoho tekstu (na materialy romaniv O. Pamuka «Bila fortetsia», «Mene zvaty Chervonyi», «Chorna knyha»)). *Actual problems of philological science: modern scientific discussions*. 2018. p. 46–49.

9. Kaya S. Artistic and architectural discourses of the urban sacred space in Orhan Pamuk's novels (Zhyvopysnyi i arkhitekturnyi dyskursy miskoho sakralnoho prostoru romaniv O. Pamuka). *Philology and linguistics in the modern world*. 2018. p. 99–104.

10. Kaya S. Art as a sacrum-space for the search for one's identity (based on the prose by Orhan Pamuk) (Mystetstvo yak sacrum-prostir dlia poshuku vlasnoi samosti (na materialy prozy Orkhana Pamuka)). *Manuscript*. 2018. №1(6). p. 34–50.
URL: http://if.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/gi/events.gi/2018_2019/Manuskript_6.pdf